ECLI:LV:REZT:2018:0607.C26108418.3.S

2018.gada 7.jūnijā Lieta Nr. C26108418/1084-18/14

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknes tiesas tiesnese J.Kamiševa
2018.gada 7.jūnijā Balvos, Bērzpils ielā 7a,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ vienkāršotas procedūras prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/.

Aprakstošā daļa

2018.gada 6.aprīlī prasītāja /pers. A/ vērsās tiesā ar vienkāršotas procedūras prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/, kurā lūdza piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu /pers. C/ un /pers. D/ uzturēšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas katram bērnam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs ir bērnu /pers. C/ un /pers. D/ tēvs. Kopā ar ģimeni viņš nedzīvo, bērnu audzināšanā nepiedalās. Atbildētājs sniedz bērniem materiālo palīdzību, taču ar to nav pietiekami, lai apģērbtu, paēdinātu un izglītotu bērnus. Bērni /pers.C/ un /pers. D/ ir prasītājas audzināšanā un apgādībā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Ar Rēzeknes tiesas tiesneses 2018.gada 16.aprīļa lēmumu prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta, prasības pieteikums un procesuālās tiesības nosūtītas atbildētājam, noteikts termiņš paskaidrojumu sniegšanai.

2018.gada 9.maijā tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā viņš norādīja, ka prasību atzīst daļēji. Atbildētājs paskaidro, ka ir gatavs maksāt tikai 80,00 EUR mēnesī katram bērnam, jo saņem minimālo algu, no kuras sedz uzturlīdzekļu parādu. Atbildētājs norāda, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, vienkāršotas procedūras lietas izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ar Rēzeknes tiesas tiesneses 2018.gada 7.maija lēmumu civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā, 2018.gada 9.maijā paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīts pusēm.

Motīvu daļa

Novērtējot visus lietas materiālus kopumā, tiesnese uzskata, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

No lietas materiāliem ir redzams, ka bērnu /pers. C/ un /pers. D/ vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/ (lietas 10., 11.lapa).

Pušu laulība šķirta 2014.gada 16.aprīlī, pēc laulības šķiršanas prasītājai piešķirts uzvārds /uzvārds/, ko apstiprina laulības šķiršanas apliecība /numurs/ (lietas 15.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka ar Rēzeknes tiesas 2015.gada 9.janvāra spriedumu lietā Nr.C26112714 no atbildētāja prasītājas labā tika piedzīti ik mēnesi 80,00 EUR bērnu /pers. C/ un /pers. D/ uzturam ik mēnesi, katram bērnam, sākot no 2014.gada 2.septembra līdz bērnu pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām (lietas 12.-14. lapa). Ņemot vēra iepriekš minēto, tiesa konstatē, ka pēc būtības, prasītājas prasība ir par piedzītās uzturlīdzekļu summas palielināšanu.

Savā prasības pieteikumā prasītāja apstiprināja, ka atbildētājs bērnus materiāli atbalsta, taču ar to nepietiek, lai pienācīgi nodrošinātu bērnus ar visu nepieciešamo, tajā skaitā apģērbu, uzturu, kā arī izglītot viņus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Tiesa atzīst, ka spēkā stājies tiesas spriedums par piespriestiem periodiskiem maksājumiem, neierobežo tiesības prasītājai, mainoties apstākļiem, vērsties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, tāpēc prasītāja ir tiesīga sniegt prasību tiesā par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

Bērni atrodas savas mātes aizgādībā un viņiem ir nepieciešami iztikas līdzekļi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1. un 2.2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 430 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina nepilngadīgo bērnu uzturam pēc 7

gadu vecuma sasniegšanas – 129,00 EUR.

No prasības pieteikuma izriet, ka uzturlīdzekļus prasītāja lūdz piedzīt valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, līdz ar to, prasītāja, faktiski, lūdz palielināt jau piedzīto uzturlīdzekļu 80,00 EUR, apmēru, par 49,00 EUR.

Atbildētājs savā paskaidrojumā prasības pieteikumam norāda, ka prasību atzīst daļēji un ir gatavs katra bērna uzturam maksāt 80,00 EUR mēnesī (lietas 21.lapa), taču Civillikuma 179.pants nosaka: pirmā daļa - vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa; otrā daļa - pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem; piektā daļa - minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu, līdz ar to, saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37, tiesa secina, ka ir likumisks pamats piedzīt no atbildētāja – /pers. B/ prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas ik mēnesi, līdz pilngadības sasniegšanai vai apstākļu maiņai, bērna /pers. D/ uzturam – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas ik mēnesi, līdz pilngadības sasniegšanai vai apstākļu maiņai.

Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas, par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu, tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā - 2018.gada 6.aprīļa, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsāka savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja pēc likuma ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos. Savukārt, Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai, līdz ar to no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi par valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkts noteic, ka par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva, par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 euro – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 70,00 euro. Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punktā noteiktajam, prasības summa prasībās par maksājumu vai devumu samazināšanu vai palielināšanu - summa, par kādu samazina vai palielina maksājumus vai devumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu. Tādejādi valsts nodeva nosakāma 176,40 EUR (129 *euro* – 80 *euro* = 49 *euro*; 49 *euro* x 12 mēneši = 588 *euro*; 588 *euro* x 2 =1176; 15 % no 1176 *euro* = 176,40 *euro*) apmērā un piedzenama no atbildētāja valsts labā.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi. No lietas materiāliem – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka tie šajā lietā kopsummā ir 2,97 EUR (lietas 2.lapa), līdz ar ko šie izdevumi valsts labā piedzenami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu – desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no iepriekš teiktā un saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27} pantu tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ vienkāršotas procedūras prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērnu /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam –30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas katram bērnam ik mēnesi, līdz bērnu pilngadības sasniegšanai vai apstākļu maiņai.

Noteikt, ka, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 176,40 EUR (viens simts septiņdesmit seši *euro* 40 centi). Valsts nodeva iemaksājama jebkurā bankas iestādē, maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs: Valsts kase reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase (budžeta maksājumi) BIC kods: TRELLV22, konts Nr. LV55TREL1060190911200, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē, Rēzeknes tiesa, lieta Nr.C26108418/1084-18/14. Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Rēzeknes tiesā (Balvos, Bērzpils ielā 7a).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu un tiesas dokumentu piegādāšanu 2,97 EUR (divi *euro* 97 centi). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami jebkurā bankas iestādē, maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs: Valsts kase reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase (budžeta maksājumi) BIC kods: TRELLV22, konts Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, Rēzeknes tiesa, lieta Nr. C26108418/1084-18/14. Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Rēzeknes tiesā (Balvos, Bērzpils ielā 7a).

Noteikt atbildētājam /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu - desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ja tiesāšanās izdevumi netiks segti spriedumā noteiktajā termiņā, izpildraksts par to piespiedu piedziņu tiks nodots tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2018.gada 7.jūnija, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā (Balvos, Bērzpils ielā 7a).

Rēzeknes tiesas tiesnese J.Kamiševa